

Глибинне інтерв'ю в інтерперсональній психотерапії як джерело даних для психологічного дослідження

Іван Данилевський

аспірант кафедри психології,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: danylevskyyia@krok.edu.ua,

ORCID: 0009-0002-9311-0729

Психодинамічні підходи до пізнання психіки ґрунтуються на принципі ідеографічності, тобто індивідуальності шляхів аналізу в кожному окремому випадку. Тому для розуміння процесів у психотерапевтичній діаді слід використовувати якісні методи отримання даних, позаяк саме вони є методологічною відповідністю до згаданого принципу [1, 2].

Психотерапія, як соціальна практика, має власні способи осмислення та корекції проблемних процесів. Один з них – супервізії. У широкому контексті метою супервізії є допомога супервізанту у будь-яких питаннях, що стосуються його практики, включно з едукативними моментами. У вузькому – це осмислення криз, стагнацій, латентних та позасвідомих процесів, що переживає психотерапевтична діада.

На наш погляд, одним зі способів осмислення глухих кутів у терапевтичному процесі для супервізора постає метафора неусвідомлюваного аналітичного третього, під якою ми розуміємо «третю суб'єктивність» як наслідок роботи унікальної діалектики у стосунках між пацієнтом та аналітиком [3]. У такому сенсі супервізія, що спрямована на дослідження та осмислення «глухих кутів» за допомогою метафори Третього, може бути операціоналізована як глибинне інтерв'ю. Таке інтерв'ю може включати в себе кілька рівнів: психодинамічну історію пацієнта, історію психотерапевтичних стосунків, протокол психотерапевтичної сесії, самозвіт супервізанта, враження, почуття, асоціації та фантазії супервізора у контакті з супервізантом.

Розглянемо ці рівні інтерв'ю докладніше. Психодинамічна історія пацієнта являє собою наратив, змістом якого є суб'єктивна інтерперетація власної біографії оповідачем. Цей наратив дає нам уявлення про суб'єктивний міф пацієнта, через який він асимілює свій життєвий досвід [4]. Історія психотерапевтичних стосунків дозволяє змістити фокус від інтрапсихічної картини до інтерперсональної. Тут проявляється вже історія взаємодії двох суб'єктивних світів у терапевтичній діаді, викладена аналітиком крізь призму його суб'єктивності. Протокол психотерапевтичної сесії дозволяє супервізору під іншим кутом зору також дослідити стосунки в діаді. Тут супервізор символічно стає третім (у розумінні «третього у розвитку»), маючи можливість з третьої позиції спостерігати за свідомими та позасвідомими вимірами комунікації в стосунках «аналітик-пацієнт». Самозвіт супервізанта дає можливість розгорнути та дослідити його суб'єктивне сприйняття: думки, фантазії, емоційні відгуки, ревері тощо. І, нарешті, відгуки супервізора, що, своєю чергою, лягають в канву стосунків з

супервізантом та утворюють ще одну діаду, в якій через паралельні процеси (польові феномени) можуть розіграватись та відображатись певні позасвідомі аспекти конфліктів та криз психотерапевтичної діади.

Таким чином, неусвідомлюваний аналітичний третій може бути досліджений як через самозвіт супервізанта, так і в контакті діади «супервізор-супервізант».

Список використаних джерел

1. Кочубейник О.М. *Комунікативний простір соціальної проблеми: ризики неефективності діалогу. Психологічні науки: проблеми і здобутки*, 7. стор. 82-97, 2015.
2. Кочубейник О.М. *Критичний дискурс аналіз: як забезпечувати репрезентативність корпусу текстів? Психологія особистості*, 1 (10). стор. 140-148, 2019.
3. Ogden, T. H. *Toward a Revised Form of Analytic Thinking and Practice: The Evolution of Analytic Theory of Mind / The Psychoanalytic Quarterly* 2020-mar vol. 89 iss. 2.
4. Мохнач Л.Ю., Сингаївська І.В. *Теоретичний аналіз впливу наративних психотехнологій на формування ідентичності особистості. Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: тези доповідей II Міжнародної конференції (Київ, 20 листопада 2020 р.). К.: Університет "КРОК", 2020. С. 57–59. - <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE2020/paper/view/19>.*